

KORNELIA KUBICZAK*

Determinanty zadowolenia osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną w Wielkopolskim Parku Narodowym

Streszczenie. Celem przeprowadzonych badań było poznanie determinant zadowolenia osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego (WPN). Zidentyfikowano w ich ramach motywy decydujące o podjęciu aktywności turystyczno-rekreacyjnej na tym obszarze, oceniono znaczenie walorów przyrodniczych i kulturowych, a także infrastrukturę turystyczną wpływającą na zadowolenie odwiedzających. W badaniach posłużono się metodą sondażu diagnostycznego, a także analizą czynnikową, która pozwoliła na identyfikację czynników determinujących zadowolenie. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że istotny wpływ na satysfakcję ma: wiek i wykształcenie osób odwiedzających park, a także walory turystyczne oraz infrastruktura turystyczna na tym obszarze. Dla mieszkańców aglomeracji poznańskiej WPN wydaje się być miejscem atrakcyjnym turystycznie, wybieranym w szczególności na jednodniową aktywność turystyczno-rekreacyjną.

Słowa kluczowe: Wielkopolski Park Narodowy, determinanty zadowolenia, rekreacja

1. Wprowadzenie

Do nowych trendów w turystyce i rekreacji należy aktywne spędzanie czasu wolnego powodujące duże zainteresowanie obszarami cennymi przyrodniczo (Janeczko 2005). Turystyka na obszarach chronionych, choć nie należy do ich podstawowych funkcji, odgrywa znaczącą rolę. Parki narodowe w Polsce należą do najbardziej atrakcyjnych terenów turystycznych (Kurek 2008). Od wielu lat jednym z najczęściej odwiedzanych jest Wielkopolski Park Narodowy (WPN),

* Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu, Zakład Ekologii i Ochrony Środowiska, e-mail: korneliakubiczak@interia.pl, tel. 509 111 473.

do którego przybywa ponad milion turystów rocznie¹. Poznanie determinant zadowolenia odwiedzających pozwoli na lepsze planowanie i zarządzanie parkiem, a także na stworzenie korzystniejszych warunków do aktywności rekreacyjnych (Manning 1999).

Analizując motywy podejmowania aktywności turystyczno-rekreacyjnej, można zauważyć stałe odwoływanie się do teorii potrzeb, samorozwoju i chęci poznania środowiska. Motywy zależą od indywidualnych zainteresowań i temperamentu jednostek. Odpowiedzią na potrzeby i obierane cele staje się aktywność turystyczna i rekreacyjna. Zadowolenie i przyjemność są jedynym z głównych motywów podejmowania aktywności i stanowią swego rodzaju nagrodę. Rekreację podejmuje się zgodnie z zainteresowaniami, dla samej satysfakcji. Przyjemność natomiast jest składnikiem jakości rekreacji, zadowoleniem i spełnieniem oczekiwań związanych z wybraną formą aktywności (Toczek-Werner 1998).

Istotną rolę w podejmowaniu aktywności turystyczno-rekreacyjnej odgrywa czynnik motywacyjny. Jednak zdolność do eksplorowania nowego środowiska w dużym stopniu zależy od osobowości człowieka (Winiarski i Zdebski 2008). Działania eksploracyjne zwiększają kompetencje i doświadczenie jednostek. Natomiast odkrywanie i poznawanie nowych miejsc zaspokajają potrzeby, przyczyniając się do samorozwoju i zwiększenia kompetencji.

O wyborze miejsca, do którego udają się turyści, decyduje jego atrakcyjność oraz możliwość osiągnięcia przyjętych przez podróżujących celów turystycznych i rekreacyjnych. Na atrakcyjność turystyczną oraz wielkość ruchu turystycznego na danym terenie wpływ mają zwłaszcza: wielkość i znaczenie walorów turystycznych, położenie i dojazd do terenu oraz możliwość obsługi ruchu turystycznego (Bieńczyk 2003).

Aby dane miejsce było atrakcyjne i zachęcało turystów do przybycia, musi posiadać elementy zagospodarowania turystycznego i być gotowe do przyjęcia odpowiedniej liczby osób. Infrastruktura turystyczna powinna także pozwalać korzystać z walorów przyrodniczych i kulturowych oraz wpływać na rozwój ruchu turystycznego na danym obszarze (Kowalczyk 2010). Czynniki te wpływają na atrakcyjność terenu i poziom zainteresowania odwiedzających. Do głównych czynników determinujących zadowolenie należy nie tylko możliwość dojazdu do miejscowości i regionów turystycznych, ale także warunki umożliwiające swobodny pobyt (Gołembski 2002). Poziom zagospodarowania turystycznego jest obecnie ważnym czynnikiem wyboru miejsca wypoczynku. Z tego powodu miejscowości turystyczne konkurują ze sobą, oferując turystom jak najdogodniejsze warunki do uprawiania aktywności turystyczno-rekreacyjnych (Kowalczyk 2010).

¹ Wielkopolski Park Narodowy, www.wielkopolskipn.pl/index.php/park/kategoria/pl/informacje_o_parku/1 [2.01.2014].

Wielkopolski Park Narodowy chroni rozmaite formy krajobrazu polodowcowego oraz najbardziej naturalne zbiorowiska roślinne, a także występujące na tym terenie zwierzęta. Jest to najbardziej malowniczy z obszarów Wielkopolski. Ukształtowanie terenu parku jest ściśle związane z działalnością lądolodu, który nasuwał się na ten obszar trzykrotnie. Na stosunkowo niewielkiej powierzchni parku można znaleźć wiele typowych elementów polodowcowej rzeźby terenu: wysoczyzny morenowe, rynny polodowcowe wyłobione przez wody płynące pod lądolodem, w których znajdują się liczne jeziora, a także owalne pagórki kemowe czy ozy przypominające nasypy kolejowe. Można zaobserwować tam także charakterystyczne ogromne głazy narzutowe, przyniesione przez lądolód aż z terenów Skandynawii (Fabijański 2000).

W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele prac poświęconych atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej polskich parków narodowych i ocenie przystosowania lasów Polski dla potrzeb turystyki i rekreacji (Kikulski i Pieńkos 2005). Przedstawione tam zostały również uwagi osób odwiedzających parki narodowe oraz sugestie dotyczące przygotowania parku do turystyki (Gajewski i Popiel 2005), jednak nie poruszono dotąd kwestii determinant zadowolenia osób podejmujących aktywność rekreacyjno-turystyczną na terenie WPN.

Głównym celem badań było poznanie determinant zadowolenia osób podejmujących aktywność rekreacyjno-turystyczną na terenie WPN oraz określenie motywów, które decydują o podjęciu aktywności na tym obszarze, ocena znaczenia walorów przyrodniczych i kulturowych dla zadowolenia odwiedzających, a także ocena infrastruktury turystycznej parku.

2. Metoda

W badaniach posłużono się metodą sondażu diagnostycznego, zaś wykorzystaną techniką była ankieta. Kwestionariusz ankiety składał się z 14 pytań – 5 z nich odnosiło się do cech charakterystycznych badanych osób, a 9 dotyczyło determinant zadowolenia osób podejmujących aktywność rekreacyjno-turystyczną w WPN. Odpowiedzi dostarczyły informacji ogólnych pozwalających scharakteryzować próbę badawczą. Ankietowani określali: płeć, wiek, wykształcenie, miejscowość i województwo zamieszkania. Ponadto udzielały odpowiedzi na pytania dotyczące częstotliwości odwiedzania parku oraz oceniały motywy, które ich do tego skłoniły. Motywy zostały określone na podstawie preferencji w podejmowaniu aktywności rekreacyjnych ustalonych przez Rosalind Driver i Gaalena Ericksona (1983). Ankietowani poddali również ocenie atrakcyjność turystyczną WPN, wartościując kolejno walory przyrodnicze i kulturowe. Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna na terenie parku była oceniana za pomocą pięciostopniowej skali

Likerta, gdzie 1 oznaczało bardzo nisko, 2 – nisko, 3 – obojętnie, 4 – wysoko, a 5 – bardzo wysoko. Kolejne pytania dotyczyły zadowolenia z odbytej wizyty, chęci ponownych odwiedzin, a także polecenia odwiedzenia WPN znajomym. Ankietowali wybierali odpowiedzi z pięciostopniowej skali Likerta, gdzie wartość 1 oznaczała zdecydowanie nie, a 5 – zdecydowanie tak.

3. Wyniki

Płeć. Wśród 103 respondentów podejmujących aktywność rekreacyjno-turystyczną na terenie WPN znalazło się 56 kobiet i 47 mężczyzn, co stanowi odpowiednio 54% i 46%.

Wiek. Badana próba została podzielona na sześć grup wiekowych. Największą grupę (44%) stanowiły osoby w przedziale wiekowym 21-30 lat, natomiast najmniej liczną – osoby reprezentujące grupy wiekowe do 20 lat i powyżej 60 lat (po 5%). Można zaobserwować, iż w WPN aktywność rekreacyjno-turystyczną najczęściej podejmowały osoby w wieku produkcyjnym.

Wykształcenie. Ankietowani zostali podzieleni na cztery grupy w zależności od rodzaju wykształcenia. Największy odsetek (59%) to osoby z wykształceniem wyższym, natomiast najmniejszy (2%) to respondenci z wykształceniem podstawowym. Odsetek osób posiadających wykształcenie zawodowe i średnie kształtuje się na podobnym poziomie – odpowiednio: 18% i 20%.

Miejsce zamieszkania. Spośród wszystkich ankietowanych najwyższy odsetek stanowią mieszkańcy województwa wielkopolskiego (92%). Są to osoby pochodzące głównie z Mosiny (29%), Poznania (20%), Puszczykowa (8%) i Lubonia (7%). Na terenie WPN aktywność rekreacyjno-turystyczną podejmowali również mieszkańcy województwa kujawsko-pomorskiego, lubuskiego i mazowieckiego (po 3%). W gronie badanych był też jeden obywatel Holandii, z miasta Groningen.

Częstotliwość odwiedzania WPN. Największy odsetek ankietowanych, bo aż 51,5%, był w parku od dwóch do dziesięciu razy. 27% badanych odwiedziło park więcej niż dziesięć razy, natomiast 14% ankietowanych była na tym obszarze po raz pierwszy. Odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące częstotliwości odwiedzania WPN rozkładały się następująco: 82% ankietowanych odwiedzało park kilka razy w roku lub rzadziej, a tylko 3% ankietowanych bywało w nim kilka razy w tygodniu. Czas jednorazowego pobytu ponad połowy respondentów (53%) wynosił od 3 do 5 godzin. Jedna czwarta ankietowanych (25%) spędza w parku od 1 do 2 godzin, natomiast odpowiedzi: „więcej niż jeden dzień” i „tydzień” nie zostały wybrane przed badanych, co oznacza, że badani są jednodniowymi odwiedzającymi.

Motywy. Najważniejszym motywem skłaniającym do wybrania WPN jako miejsca aktywności było przebywanie w środowisku naturalnym ($\bar{x} = 4,47$; $\delta = 0,71$). Równie ważne okazały się chęć podziwiania unikatowego krajobrazu przyrodniczego i potrzeba odpoczynku psychicznego ($\bar{x} = 4,43$; $\delta = 0,33$). Najmniej istotnymi motywami wśród respondentów były chęć ucieczki od rodziny ($\bar{x} = 2,11$; $\delta = 1,35$) i potrzeba przebywania w samotności ($\bar{x} = 2,74$; $\delta = 1,27$).

Walory turystyczne. Najwyżej oceniane były walory środowiska przyrodniczego: jeziora polodowcowe ($\bar{x} = 4,52$; $\delta = 0,73$) oraz lasy ($\bar{x} = 4,39$; $\delta = 0,73$) (tab. 1). Spośród walorów kulturowych najwyżej ocenione zostały: wieża widokowa nad „Gliniankami” ($\bar{x} = 3,93$; $\delta = 1,05$) i ruiny zamku na wyspie Jeziora Góreckiego ($\bar{x} = 3,90$; $\delta = 0,94$). Ze wszystkich walorów turystycznych najmniej atrakcyjne okazały się: kościół zabytkowy w Łodzi oraz zwierzęta występujące w parku (odpowiednio: $\bar{x} = 3,11$; $\delta = 1,05$ oraz $\bar{x} = 3,16$; $\delta = 1,0$). Taki sam odsetek ankietowanych (44,7%) wskazał jako atrakcyjne i bardzo atrakcyjne: ośrodek edukacyjno-szkoleniowy w Jeziorach i zabytkowe dwory w Szreniawie i Trzebawiu.

Tabela 1. Ocena atrakcyjności turystycznej

Walory turystyczne	Odpowiedzi (w %)			Średnia	Odch. stand.
	zdecydowanie nie lub nie	ani nie, ani tak	zdecydowanie tak lub tak		
Zwierzęta	22,3	41,7	35,9	3,16	1,00
Roślinność	6,8	25,2	68,0	3,81	0,83
Krajobraz polodowcowy	9,7	28,2	62,1	3,83	1,06
Okazałe drzewa pomnikowe	15,5	23,3	61,1	3,65	1,05
Lasy	1,9	8,7	89,4	4,39	0,73
Jeziora	1,0	8,7	90,3	4,52	0,73
Ruiny zamku na wyspie Jeziora Góreckiego	5,9	29,1	65,0	3,90	0,94
Zabytkowy kościół w Łodzi	28,1	36,9	35,0	3,11	1,05
Ośrodek uzdrowiskowy w Ludwikowie	17,5	33,0	49,5	3,44	1,07
Wieża widokowa i mauzoleum w Szreniawie	9,7	29,1	61,2	3,74	1,01
Wieża widokowa nad „Gliniankami”	7,8	23,3	68,9	3,93	1,05
Ośrodek edukacyjno-szkoleniowy w Jeziorach	23,3	32,0	44,7	3,27	1,06
Zabytkowe dwory w Szreniawie i Trzebawiu	21,4	34,0	44,7	3,33	1,06

Źródło: badania własne.

Infrastruktura turystyczna. Najwyższą ocenę spośród elementów infrastruktury turystycznej otrzymały punkty widokowe w Mosinie-Pożegowie oraz w Szreniawie ($\bar{x} = 3,86$; $\delta = 0,89$). Wysoko oceniono również tablice informacyjne ($\bar{x} = 3,49$; $\delta = 0,82$), czytelność oznakowania szlaków ($\bar{x} = 3,46$; $\delta = 0,88$) i raz ścieżki dydaktyczne ($\bar{x} = 3,41$; $\delta = 0,90$). Najniżej ocenione elementy infrastruktury turystycznej to miejsca do schronienia, czyli zadaszenia na terenie parku ($\bar{x} = 2,69$; $\delta = 0,90$) – aż 41,7% ankietowanych oceniło je, wybierając odpowiedź „źle” i „bardzo źle”.

Poziom zadowolenia. Ponad połowa ankietowanych (53%) była zadowolona z wizyty w WPN, a tylko 13,6% udzieliło odpowiedzi „ani tak, ani nie”. Wysoka była też średnia poziomu zadowolenia odwiedzających. W badanej próbie określono średni poziom zadowolenia ze względu na płeć – mężczyźni (4,0) byli zdecydowanie bardziej zadowoleni niż kobiety (3,5), jednak po przeprowadzeniu testu U Manna-Whitneya okazało się, że nie jest to różnica statystycznie istotna.

W wyniku kolejnej analizy różnic międzygrupowych testem H Kruskala-Walisa stwierdzono statystycznie istotną różnicę poziomu zadowolenia ze względu na wiek. Badania wykazały, że poziom zadowolenia jest najwyższy u osób reprezentujących grupę wiekową powyżej 60. roku życia (4,66) oraz u osób w wieku 21-30 lat (4,38). Najniższy poziom zadowolenia zaobserwowano u osób w wieku 41-50 lat (3,98), a także młodzieży do 20. roku życia (4,06). Poziom zadowolenia wśród respondentów ma kształt sinusoidalny – rośnie wraz z wiekiem u osób do 30. roku życia, następnie maleje w wieku 31-50 lat i znowu wzrasta u osób po 50. roku życia.

Analizie poddano także wykształcenie badanych. Nie stwierdzono różnic statystycznie istotnych w poziomie zadowolenia ze względu na wykształcenie. Zestawienie wyników badania poziomu zadowolenia osób zwiedzających pod względem ich cech społeczno-demograficznych przedstawiono w tabeli 2.

Wyniki analizy testu U Manna-Whitneya potwierdzają, że osoby po 60. roku życia cechuje w sposób istotny statystycznie wyższy poziom zadowolenia z podjęcia aktywności rekreacyjno-turystycznej niż osoby z pozostałych grup wiekowych. Statystycznie istotny okazał się również niski poziom zadowolenia badanych w wieku do 20 lat. Niewielkie różnice występują u osób reprezentujących przedział wiekowy 41-50 lat. Nie stwierdzono także istotnego statystycznie wpływu wieku na poziom zadowolenia wśród osób między 21. a 30. rokiem życia.

Analiza czynnikowa elementów motywacji. W wyniku analizy czynnikowej skali do pomiaru motywacji badanych wyodrębniono pięć czynników: poznawczy, rekreacyjny, samorealizacji, społeczny i ucieczki (tab. 3). Powstałe czynniki wyjaśniły razem 51% wariancji zmiennej „motywacja”.

Czynniki atrakcyjności walorów turystycznych. Analiza czynnikowa skali do pomiaru atrakcyjności walorów turystycznych ujawniła dwa czynniki: przy-

Tabela 2. Cechy społeczno-demograficzne zwiedzających a poziom ich zadowolenia

Cecha		Poziom zadowolenia
Płeć	kobieta	3,50
	mężczyzna	4,00
Test U Manna-Whitneya		1115,5
<i>p</i> testu U Manna-Whitneya		0,050
Wiek	> 20 lat	4,06
	21-30 lat	4,38
	31-40 lat	4,19
	41-50 lat	3,98
	51-60 lat	4,24
	< 60 lat	4,66
Test H Kruskala-Wallisa		12,14
<i>p</i> testu H Kruskala-Wallisa		0,030
Wykształcenie	podstawowe	3,83
	zawodowe	4,10
	średnie	4,15
	wyższe	3,98
Test H Kruskala-Wallisa		5,31
<i>p</i> testu H Kruskala-Wallisa		0,150

Źródło: opracowanie własne.

rodniczy i kulturowy. Obydwa czynniki wyjaśniają łącznie 33,05% całkowitej wariancji zmiennej „atrakcyjność walorów turystycznych”.

Korelacje między zmiennymi niezależnymi i zadowoleniem. Wykazano, że wszystkie zmienne niezależne mają związek z poziomem zadowolenia. Największy wpływ na satysfakcję odwiedzających miały następujące czynniki: przyrodniczy ($r = 0,42$), źródła informacji ($r = 0,39$), w równym stopniu czynnik kulturowy i poznawczy ($r = 0,28$), a także czynnik infrastruktury ($r = 0,25$). Wszystkie one okazały się statystycznie istotne ($p < 0,05$). Natomiast najmniej wpływ na zadowolenie miał czynnik społeczny ($r = 0,05$).

Najsilniejsze statystycznie istotne związki wystąpiły między czynnikiem poznawczym ($r = 0,39$ i $0,44$) i czynnikiem przyrodniczym ($r = 0,44$ i $0,49$). Najsłabszą korelację stwierdzono dla zmiennych: czynnik społeczny ($r = -0,10$ i $r = -0,02$) i czynnik ucieczki ($r = 0,01$ i $0,02$) Przeprowadzona analiza pozwoliła stwierdzić, że zmienne wzajemnie na siebie działają, natomiast najsłabszy związek ze wszystkimi zmiennymi zaobserwowano dla czynników: społecznego i ucieczki.

Tabela 3. Tablica współczynników korelacji *r*-Pearsona pomiędzy zmiennymi niezależnymi a zmienną zależną „zadowolenie”

Lp.	Zmienne niezależne – czynniki	<i>r</i> -Pearsona	<i>p</i>
1.	Czynnik poznawczy	0,28	0,004
2.	Czynnik rekreacyjny	0,18	0,076
3.	Czynnik samorealizacji	0,13	0,176
4.	Czynnik społeczny	0,05	0,617
5.	Czynnik ucieczki	0,14	0,158
6.	Czynnik przyrodniczy	0,42	0,000
7.	Czynnik kulturowy	0,28	0,004
8.	Czynnik źródła informacji	0,39	0,009
9.	Czynnik infrastruktury	0,25	0,009

Pogrubioną czcionką oznaczono czynniki istotne na poziomie $p < 0,050$.

Źródło: badania własne.

Tabela 4. Tablica współczynników korelacji *r*-Pearsona pomiędzy zmiennymi niezależnymi

Lp.	Zmienne	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Czynnik poznawczy	1	0,18	0,16	0,19	0,00	0,44^c	0,26^b	0,39^c	0,29^b
2.	Czynnik rekreacyjny		1,00	0,18	0,04	0,00	0,15	0,08	0,16	-0,09
3.	Czynnik samorealizacji			1,00	0,42^c	0,26^b	0,03	-0,07	0,08	0,29^b
4.	Czynnik społeczny				1,00	-0,05	-0,10	0,04	-0,02	0,08
5.	Czynnik ucieczki					1,00	0,02	0,01^b	0,07	0,10
6.	Czynnik przyrodniczy						1,00	0,49^c	0,44^c	0,15
7.	Czynnik kulturowy							1,00	0,41^c	0,09
8.	Czynnik źródła informacji								1,00	0,43^c
9.	Czynnik infrastruktury									1,00

Kolejnymi literami oznaczono: a – $p < 0,05$; b – $p < 0,01$, c – $p < 0,001$.

Źródło: badania własne.

Analiza regresji determinant zadowolenia. Model regresji wielorakiej okazał się istotny ($p < 0,001$), a wszystkie zmienne niezależne wyjaśniły 21,39% wariacji zmiennej zależnej ($R^2 = 0,2139$). Statystycznie istotny wpływ na zadowolenie spośród wszystkich zmiennych niezależnych miał czynnik przyrodniczy ($\beta = 0,282$, $p < 0,015$). Wynika z tego, że czynnikiem decydującym o zadowoleniu osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną jest wysoka atrakcyjność jezior i krajobrazu południowego.

4. Podsumowanie

Celem opracowania było zidentyfikowanie determinant zadowolenia osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego. Wśród problemów badawczych znalazło się określenie motywów, jakimi kierują się odwiedzający, ocena walorów turystycznych i atrakcyjności parku, a także ocena infrastruktury turystycznej.

Wyniki badań pozwoliły na identyfikację czynników determinujących zadowolenie, a także zbadanie zależności między nimi a zadowoleniem.

Głównymi motywami decydującymi o podejmowaniu aktywności turystyczno-rekreacyjnej na terenie WPN są motywy wypoczynkowe, zdrowotne i poznawcze. Badani przy podejmowaniu swojej decyzji byli motywowani potrzebą wypoczynku fizycznego i psychicznego, a także poszerzenia wiedzy i zainteresowań.

Walory przyrodnicze są czynnikiem decydującym o podejmowaniu aktywności turystyczno-rekreacyjnej na terenie parku. Podobne wyniki otrzymała Małgorzata Ornoch-Tabędzka (2006) podczas waloryzacji obszaru Wielkopolskiego Parku Narodowego pod kątem przydatności dla wypoczynku. Walory przyrodnicze są bardziej atrakcyjne dla odwiedzających te tereny niż walory kulturowe.

Kolejnym czynnikiem decydującym o zadowoleniu osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną jest duża atrakcyjność jezior i krajobrazu polodowcowego. Obszar parku słynie przede wszystkim z urozmaiconej rzeźby terenu, która jest pozostałością po zlodowaceniach i obecności dużej liczby jezior. Zrealizowane badania potwierdziły, że z tych właśnie względów park budzi zainteresowanie odwiedzających i jest dla nich atrakcyjnym miejscem spędzania czasu wolnego.

Stwierdzono, że zagospodarowanie turystyczne parku jest niewystarczające dla potrzeb ruchu turystycznego pod względem małej infrastruktury, jednak pozytywnie oceniono obecność punktów widokowych, oznakowania i czytelności szlaków turystycznych.

Otrzymane wyniki skłaniają do poszukiwania kolejnych zmiennych, które mogą mieć wpływ na poziom zadowolenia osób podejmujących aktywność turystyczno-rekreacyjną w Wielkopolskim Parku Narodowym.

Na podstawie przeprowadzonych badań sformułowano następujące wnioski:

1. Wielkopolski Park Narodowy jest obszarem atrakcyjnym turystycznie dla mieszkańców aglomeracji poznańskiej i chętnie wybierany na podejmowanie kilkugodzinnych aktywności turystyczno-rekreacyjnych.

2. Na poziom zadowolenia z podejmowanej aktywności turystyczno-rekreacyjnej wpływ mają następujące cechy: wiek, wykształcenie, walory turystyczne oraz infrastruktura turystyczna parku.

3. Należy zmodernizować infrastrukturę turystyczną, brakuje bowiem zadań i miejsc do biwakowania. Prace prowadzone w tym kierunku mogą przyczynić się do pozostawania odwiedzających dłużej na terenie parku oraz podnieść poziom ich zadowolenia.

4. Najważniejszym motywem, dla którego podejmowana jest aktywność turystyczno-rekreacyjna w Wielkopolskim Parku Narodowym, jest chęć przebywania i odpoczywania w środowisku naturalnym.

5. Dokonanie segmentacji odwiedzających i przygotowanie odpowiedniej oferty turystycznej dla każdej z nich mogłoby zwiększyć atrakcyjność turystyczną parku oraz stopień zadowolenia z wizyty. Szczególnie mowa tu o nastolatkach i osobach w wieku podeszłym, których udział procentowy w przeprowadzonych badaniach był najmniejszy.

Literatura

- Bieńczyk G. (2003), *Krajoznawstwo i jego związek z turystyką*. Warszawa: Wyd. WSE.
- Driver R., Erickson G. (1983), *Theories-in-action: Some theoretical and empirical issues in the study of students' conceptual frameworks in science*, www.tandfonline.com/loi/rsse20?open=10\1.
- Fabijański P. (2006), *Cuda Polski. Parki Narodowe*, Poznań: Publicat.
- Gajewski A., Popiel J. (2005), Uwagi osób odwiedzających Kampinoski Park Narodowy dotyczące przygotowania parku do turystyki, *Turystyka i Rekreacja*, nr 1: 74-77.
- Gołembski G. (2002), *Kompendium wiedzy o turystyce*, Poznań: WN PWN.
- Janeczko K. (2005), Las jako produkt turystyczny na przykładzie Leśnego Kompleksu Promocyjnego (LKP) Puszcza Białowieska, *Turystyka i Rekreacja*, nr 1: 57-70.
- Kikulski J., Pieńkos K. (2005), Przystosowanie lasów Polski dla potrzeb turystyki i rekreacji w świetle Leśnego Przewodnika Turystycznego, *Turystyka i Rekreacja*, nr 1: 61-66.
- Kurek W. (2008), *Turystyka*, Warszawa: WN PWN.
- Kowalczyk A., Derek M. (2010), *Zagospodarowanie turystyczne*, Warszawa: WN PWN.
- Manning R. (1999), *Studies in Outdoor Recreation: Search and Research for Satisfaction*. Corvallis: Oregon State University Press.
- Ornoch-Tabędzka M. (red.) (2006), *Strategia zrównoważonego rozwoju turystyki i rekreacji Mikroregionu Wielkopolskiego Parku Narodowego*. Poznań: Bogucki Wyd. Naukowe.
- Toczek-Werner S. (1998), *Podstawy rekreacji i turystyki*, Wrocław: Wyd. AWF.
- Winiarski R., Zdebski J. (2008), *Psychologia turystyki*. Warszawa: Wyd. WAI P.
- Wielkopolski Park Narodowy, www.wielkopolskipn.pl/index.php/park/kategoria/pl/informacje_o_parku/1 [2.01.2014].

Determinants of satisfaction in people participating in touristic and recreational activities in Wielkopolski National Park

Abstract. The main aim of this study was to identify determinants of satisfaction in people participating in touristic and recreational activities in Wielkopolski National Park (WPN). This work determined the motivations which gave interest in the touristic and recreational activities and the importance of tourist values like natural resources and cultural heritages. The study evaluated the tourist infrastructure which may impact on visitor satisfaction. The results were obtained from a questionnaire survey and a factors and components analysis. The conducted research confirms these influences on satisfaction: age of the visitors, level of education, tourist values, and tourist infrastructure. Wielkopolski National Park is an attractive place for people from the agglomeration of Poznań and chosen, in particular, for one-day activities.

Keywords: Wielkopolski National Park, determinants of satisfaction, recreation